

dic quo eam, ne forte velut operta, id est ignota sicut super greges sodalium tuorum: & incurram in greges hereticorum, conantes ponere lapidem super lapidem qui destruat, ne irruam in rebaptizatores. Annuncia mihi. Et ille qui commendat unitatem pastoris in hac lectione dixit: Ego pascam. Pastores autem reprobat, qui multi esse voluerunt: unitatem amiserunt. Severissime, non blande respondens, sed pro magnitudine periculi: nisi cognoveris, inquit, temetipsam o pulchra inter mulieres. Pulchra es inter mulieres, sed agnosce te. Ubi te agnosces? In toto orbe terrarum. Si enim pulchra, unitas est in te: ubi divisio, fœditas est, non pulchritudo: nisi cognoveris temetipsam: in me credidisti, agnosce te in me. Quomodo credidisti? Quomodo & illi mali sodales consentiunt, verbum carnis factum, natum ex virgine, crucifixum, resurrexisse, ascendisse in cœlos. Si talem me credidisti: talem & illi sonant. Cognosce & tu me in cœlo, & in toto orbe terrarum.

Unum quemlibet ex Ecclesia tanquam Ecclesiam Christus alloquitur. Nam quomodo Ecclesia querit Ecclesiam? Secundum ipsos loquitur. Annuncia mihi quem dilexit anima mea, ubi pascis, ubi cubas? Quid querit? Ecclesiam. Et ille tanquam ostendens Ecclesiam dicit: In meridie, sicut illi volunt. Respondeant mihi: quomodo Ecclesia querat Ecclesiam? Annuncia mihi quem dilexit anima mea. Quae loquitur? Ecclesia. Quid sibi vult annunciari? Ubi pascis, ubi cubas, id est, ubi sit Ecclesia. Ecclesia loquitur & interrogat, ubi sit Ecclesia: Et respondet ille, ut patant, in meridie. Si in solo meridie est, ut dicunt in Africa, quomodo ipsa interrogat, ubi ipsa sit? An vero portio Ecclesiae transmarinae bene interrogat de meridie ne hic erret? Alloquitur unumquodque membrorum Ecclesiae suae Christus, tanquam suam Ecclesiam, & dicit: Nisi cognoveris temetipsam o pulchra inter mulieres, exi: Exire hereticorum est. Aut agnosce te, aut exi: Quia si te non cognoveris, exitura es. Exitura es quo? In vestigiis gregum, sequendo malos greges. Ne forte putes, quia oves sequeris si exis, audi quid sequitur: Exi tu in vestigiis gregum, & pasce hædos tuos, jam non oves.

Nostis fratres: ubi erunt hædi? Ad sinistram erunt omnes qui exierunt ab Ecclesia. Manenti Petro dicitur: Pasce oves meas: exunt heretico, pasce hædos tuos. Est, inquit, & aliud testimonium nihilominus contra te. Dic, audiamus. Erit sic contra te, quomodo hoc quod putabis pro te. Si meridiem, inquit, interpretaris Ægyptum: Multis quidem modis interpretatur meridiem, & Ægyptum possumus ad locum mundi, & ipsam Africam sic intelligere. Audi quid intelligam per meridiem: Intellego fervorem spiritualium, flagrantem igne charitatis, splendens lumine veritatis. Nam dicitur in quodam psalmo: Dexteram tuam notam fac mihi, & eruditos corde in sapientia. Dexteram, non hædos: & eruditos corde in sapientia, ipsi sunt in meridie. Unde dicitur à Propheta: Et tenebræ tuæ sicut merides erunt. Multis ergo modis possumus intelligere meridiem. Sed prorsus Africam intelligo. Accipio à te aliquid forte melius quam scirem, nisi à te commemorarer: Africa sit merides.

Timet Ecclesia transmarina incidere in rebaptizatores, timet incidere tanquam ignota in greges sodalium: querit ab sponso suo ut annunciet illi, ubi pascat, ubi cubet in meridie, quia in ipso meridie, in aliis pascit, in aliis non pascit: in aliis cubat, in aliis non cubat. Audiat consilium, veniat ad Catholicam Ecclesiam, non incurrat in greges sodalium: non pascat hædos suos. Sed dic aliud quod te dicebas esse dicturum. Propheta, inquit, ait: Deus ab Africo veniet. Et jam ubi Africus, utique Africa. O testimonium: Deus ab Africo veniet: & ab Africa veniet Deus. Alterum Christum in Africa nasci, & ite per mundum heretici annunciant.

Rogo quid est, Deus ab Africo veniet? Si diceretis: Deus in Africa remansit, utique turpiter diceretis: Nunc autem etiam ab Africa veniet dicitur Christus. Novimus ubi sit natus Christus, ubi sit passus, ubi in cœlum ascenderit, unde discipulos miserit, ubi eos Spiritu sancto repleverit, ubi per totum mundum evangelizare jussit, & obtemperaverunt ei: & adimplet orbis terrarum Evangelio, & tu dicitis: Deus ab Africa veniet. Ergo tu mihi, inquit, expone, quid est: Deus ab Africo veniet? Dic totum, & fortassis intelliges: Deus ab Africo veniet, & sanctus de monte umbroso:

Tu mihi expone, si jam ab Africa, quomodo de monte

umbroso? De Numidia nata est pars Donati, ipsi missi sunt primi in disensionem & tumultum & scandalum, querentes ingens vulnus: Numida miserunt, Secundus Tigiltanus misit. Ubi sit Tigiltanus notum est. Qui missi sunt clerici extra congregaverunt ab Ecclesia, ad clericos Carthagini accedere noluerunt, visitatorem posuerunt, à Lucilla suscepti sunt. Author totius hujus mali Numidia, hæreticus fuit in Numidia, unde ventum est hac, cum tanto malo viscarum vix invenitur: cum incursionibus habitant. Quomodo mons umbroso Numidia? Dic mihi ergo, noli mihi hucusque recitare: Deus ab Africo: Exigo & sequentia: Et sanctus de monte umbroso. Sed ostende mihi partem Donati à Numidia de monte umbroso venire. Invenis nuda omnia, pingues quidem campos, sed frumentarios: non olivetas fertiles, non cæteris nemoribus amœnos. Unde ergo mons umbroso in Numidia partibus? unde hoc scandalum venit? Tu mihi, inquit, ergo expone quid est: Deus ab Africo veniet, & sanctus de monte umbroso?

Vide quàm facile exponam. Primo illud audi quod ait Dominus: Oportebat Christum pati, & resurgere tertio die, & prædicari in nomine ejus penitentiam & remissionem peccatorum per omnes gentes, incipientibus ab Jerusalem. Ecce unde venit. Incipientibus cum dicit, inde utique se in sanctis suis ad alias gentes venturum esse prædixit. Lege divisionem terræ filiorum Israel in omnibus tribubus in libro Jesu Nave: ubi aperte dictum est: Hiebus ab Africo, quæ est Jerusalem. Lege, quære, & invenies. Utinam cum invenieris, credas: utinam animositatem deponas: Hiebus ab Africo quæ est Jerusalem: Et Dominus: Incipientibus ab Jerusalem, hoc est, Deus ab Africo veniet.

Quomodo ergo à monte umbroso? Evangelium jam lege. De monte Oliveti Christus ascendit in cœlum. Sequere. Et quid lucidius audis, ab Africo: audisti, de monte umbroso: Legem recitamus, Evangelium recitamus. Audisti: Incipientibus ab Jerusalem: Audi, per omnes gentes in eodem Propheta. Sequere verba illa quæ contempnisti: Deus ab Africo veniet: & sanctus de monte umbroso. Cooperiet montem umbra ejus, & gloria ejus plena est terra. Per omnes ergo gentes incipientibus ab Jerusalem. Quomodo incipientibus ab Jerusalem? Deus ab Africo veniet, & sanctus de monte umbroso & condensio, id est, à monte Oliveti, unde ascendit in cœlum, unde misit discipulos suos: ubi etiam ascensus ait: Non enim vestrum est scire tempora, quæ pater posuit in sua potestate: sed accipietis virtutem ex alto, & eritis mihi testes.

Videte quomodo inceptum Evangelium. Et eritis mihi testes in Jerusalem & in Judæa & Samaria & usque in totam terram. Ergo Deo veniente Christo & nomen ejus, & prædicatio Evangelii ejus ab Jerusalem, id est, ab Africo & monte umbroso, id est, à monte Oliveti, per omnes gentes diffusum est Evangelium. Operuit montes umbra ejus, id est, refrigerium ejus, protectio ejus: & laudis ejus plena est terra. Cantate ergo cum tota terra canticum novum, non canticum vetus cum angulo terræ.

Dicunt & aliud: Cyreneus, inquit, quidam, Simon angariatus est, ut tolleret crucem Domini. Legimus: sed quid te adjuvet volo scire. Cyreneus, inquit, Afer est: Quare ipse angariatus est qui crucem tolleret? Ubi sit Cyrene forte nescis. Lybia Pentapolis est: contigua est Africa: ad Orientem magis pertinet: Vel in distributione provinciarum imperatorem cognosce. Imperator Orientalis mittit judicem ad Cyrenem. Breviter respondeo: Ubi est pars Donati, non invenitur Cyrene: ubi est Cyrene, non invenitur pars Donati. Manifesta veritas convincit errorem. Det mihi Cyrenem, ubi est pars Donati: det mihi partem Donati ubi est Cyrene. Manifestum est enim fratres in Pentapoli Ecclesiam esse Catholicam: partem Donati ibi non esse. Sed securi irrideamus flendos, & fleamus irridendos. Quid dicit? Meritum Cyrenensis hujus magnum commemoras, quia tulit crucem Domini: & Afrum dicit: Orientalis est. Lybia enim duobus modis dicitur: vel ista quæ propriè Africa est: vel illa Orientis pars quæ contigua est Africa, & omnino colimitanea. Sed Afer fuerit Cyrenensis: beatum putas quod angariatus crucem tulit? Quanto melius forte diceret quis in Arimathia remansisse Ecclesiam Christi: quia Joseph ille dives ab Arimathia habens ante oculos regnum Dei, non angariatus, non coactus venit ad crucem Domini: cum cæteri formidarent,

formidarent, petiit à Pilato sepeliendum corpus Domini: de ligno deposuit, obsecutus est funeri, in sepulchro condidit: laudatus est in Evangelio. Quia verò de Arimathia fuit iste pius, tantum exhibens obsequium corpori Domini, in Arimathia remansit Ecclesia: Aut si magis vos delectat angariatus, id est qui cogitur tollere crucem: Rectè ergo faciunt imperatores Catholici, qui vos cogunt ad unitatem.

VALERIUS RUFFINO NE
ducat uxorem.

LOQUI prohibere: & tacere non possum. Grues cœli tempestates prænuntiant varias: ulula, buboneque ominosa aves, hyemis gravitatem instantem luctuosè præululant. Et tu subannas si venturi dispendii vaticinia vera præfensero. Ideo loqui prohibeor: veritatis augur, non voluptatis. Lusciniæ amo & merulam, quæ lætitiæ auræ lenis contentum placido præloquuntur: & præcipue philonem: quæ optatæ tempus jucunditatis tota deliciarum plenitudine cumulat.

Ni fallor gnatonis diligis & comædos, qui dulces præfurfurant illecebras: & præcipue Circen, quæ tibi suspirata suavitate aromate gaudia plena perfundat, ut fallaris: ut sus fias, aut asinus: tacere non possum. Propinant tibi mellitum toxicum ministri Babel: blandè ingrediuntur & delectat, & imperum spiritus tui conducit: Et ideo loqui prohibeor. Scio quod novissimè sicut coluber mordebit: & virus imprimet impar omni theriaca, ideo tacere non possum. Multos habes voluptatis tuæ persuasores, in caput tuum facundissimos, me solum elinguem præconem veritatis, quem naufeas: ideo loqui prohibeor.

Reprobata est fatui vox anseris. Inter cygnos tantum doctos delectare: ea tamen senatores docuit servare urbem ab incendio, thesauros à rapina, se ipsos à telis hostium. Fortitan & cum senatoribus intelliges, quia prudens es, quod tibi organizent olores interitum, & anser salutem strepat: Ideo tacere non possum. Desiderio tuo totus inflammatus, & speciosè nobilitate capitis seductus, chimæram nescis esse miser quod petis: vel scire devoves, quod trifidum monstrum illud, insignis venustetur facie leonis, olentis maculetur ventre capri, anguis insidietur cauda virulente: ideo loqui prohibeor. Delectatus est Ulysses symphonia Sirenum. Sed quia Sirenum voces & Circes pocula novit: virtutis vinculis sibi vim fecit, ut vitaret voraginem.

Ego autem in Domino sperans adjicio: quod Ulyssis imitator eris, non Empedoclis: qui per suam philosophiam (ne dicam melancholiam, id est atram bilem) victus Ætnam sibi mausoleum elegit: & parabola quam audis, ad veteres attulit: Ideo tacere non possum. Tandem validior est ille ignis tuus, quo tibi annuit pars adversa: quàm major ætus ille tuus, qui in te accenditur, ne minorem veior ad se trahat: Et propterea loqui prohibeor. At spiritus loquar: quo tuus sum.

Pensentur ignes lance qualibet æquali vel inæquali: Versetur periculū capitis mei: quicquid agas, quicquid judices indulgendum est mihi, qui præ amoris impatientia, tacere non possum. Prima primi uxor Adæ post primi hominis creationem, peccato primo solvit jejunia: propter prævaricationem præceptum Domini parentavit inobedientiam, quæ citra mundi terminum non abisset expugnare fœminas, quæ semper infestæ erunt trahere in consequentiam quod à matre sua traxerunt.

Amice, contumelia viri est uxor inobediens. Cave tibi: veritas quæ non potest falli, ait de beato David: Inveni virum secundum cor meum. Hic tamen ægrè præcipitatus est amore mulieris ex adulterio in homicidium: ne unquam sola veniant scandala. Dives enim omnis est iniquitas societate plurima: & quæcumque domum intraverit, suis tradidit inquinandam convitiis.

Amice, Bethsabee sicut, & in nullo malignata est: & nihilominus tamen facta est stimulus subversionis viro perfecto: & mortis aculeus marito innocenti. Nunquid innocens erit, quæ contendit eloquentia, ut Dalila Samsonis: & forma, ut Behtsabee: cum hujus sola pulchritudo triumphaverit etiam nolens: Si nones amplius secundum cor Domini quam David, crede quod & tu præcipitari potes.

Sol hominum Salomon, thesaurus deliciarum Dei, sapientie singulare domicilium, crallo tenebrarum fuscatus

Tom. V.

arramento, lucem animæ suæ, gloriam domus suæ, odorem famæ suæ amisit amore mulieris. Et postremo curvatus coram Baalim, ex Ecclesiaste Domini mutatus est in membrum zabuli: ut adhuc graviore videretur detrudi præcipitio, quàm Phœbus in casu Phaëtonis, qui de Apolline Jovis factus est pastor Admeti. Amice, si non es sapientior Salomone, quod nemo est, non es major quàm qui potest falcinari à fœmina: oculos tuos aperi & vide.

Optima fœmina, quæ rariore est phœnice: amari non potest sine amaritudine metus, & sollicitudinis, & frequentis infortunii. Mala autem, quarum tam copiosa sunt examina, ut nullus sit expers malignitatis earum: cum amantur amare puniunt, & afflictioni vacant usque ad divisionem corporis & spiritus.

Amice, philosophicum est: videto cui des. Ethica est: videto cui te des. Vexilla pudicitie tulerunt cum Sabinas Lucretia, & Penelope, & paucissimo comitatu trophæa retulerunt. Amice, nulla est Lucretia, nulla est Penelope, nulla est Sabina. Time omnes. Ingressa sunt acies ad Sabinas, Scylla, & Myrrha, & Phœdra: & secuta sunt eas turbæ multæ omnium vi-tiorum exercitu stipatæ: & gemitus & suspiria, & tandem infernum captivis suis fecerunt.

Amice, ne præda fias in medio prædonum, non dormias earum in transitu. Jupiter rex terrenus, qui & rex cœlorum dicitur est, præ singulari strenuitate corporis, & incomparabili mentis elegantia, post Eutopam mugire coactus est. Amice, ecce quem bonitas super cœlos exulit, fœmina brutis comparavit. Poterit etiam fœmina te cogere ad mugitum: si non es major Jove, ejus magnitudini nemo alius par fuit. Phœbus qui sapientie suæ radiis totius orbis primitiavit ambitum: ut merito Solis nomine, solus illustraretur: infatuatus est amore Leucothoës, sibi ad ignominiam, illi ad interitum: & eclipica diu vicissitudine varius factus est, frequenter sui luminis expers, quo totus universali ter egubat mundus.

Amice, ne illud lumen quod in te est, tenebræ fiant, Leucothoën fugito. Mars qui Deus bellantium dici meruit, triumphorum familiari frequentia, in quibus expedit vis animi maxime prompta, nil sibi metuens à Vulcano ligatus est cum Venere: invisibilibus quidem catenis, sensibilibus tamen. Hoc autem ad plausum satyrorum: & ad risum cœlestis curiæ.

Amice, meditare saltem catenas, quas non vides, & jam in parte sentis: & eripe te dum adhuc raptibiles sunt, ne claudus ille faber & turpis, quem Deus non est mensa, nec dea est dignata cubili, te Venere suo more concatenet, & te sui similem turpem & claudum, imò quod magis timeo, lori-pedem faciat: & non possis quod salvat fissam habere ungulam, sed alligatus Venere dolor fias, & irritio videntium: dum sibi applaudunt cæteri. A falso deorum judice reprobata est Pallas: quæ non delectare promisit, sed prodesse.

Amice nunquid & tu sic judicas? Viden enim jam te fastidienti animo tota celeritate percurrere quæ legis, & sententias non attendere, sed expectare schemata. Frustra expectas: donec hic turbidus amnis effluat: ut hæc sententia lecedens, pura tibi fluente irriget. Similes enim vero oportet esse sui fontis rivulos, aut turbidos, aut claros. Sic vero imperitiam cordis mei, vitium orationis exprimit: & strumosa dictionum imperitia delicatum offendit animum. Hujus imbecillitatis mihi conscius diversilem me ad dissuadendum libenter: sed quia tacere non potui, loquutus sum ut potui.

Quod si mihi esset tanta styli virtus, quantus esset scribendi animus: tam elegantia tibi verba transmitterem, & tam nobili maritata conjugio, ut singula scorsum, & omnia simul suum viderentur authorem benedicere. Sed quia mihi omnia debes quæcumque adhuc nudus amor & infœcundus, ne dicam sterilis, mereri potest ex omnibus: mihi præbe interim patienter aures, dum evolvam quod implicui: & à me non requiras purpurisam oratoris, aut cerullam: quam me nescire fateor & fleo: sed scribentis votum, & paginam veritatem accepta.

Julius Cæsar ejus amplitudini strictus fuit orbis: die qua nobilem filium suum ausa est occidere seva nimis Atropos: Tugillio humiles quidem sed divinos quasi stylos prædocenti auri humiliter inclinavit in valvis Capitolii: quod si & animum, pœnas ei dedissent quibus ipse. Tu verò stylorum tuorum mihi præntio aures inclinas, ut alpis veneficis: adhibes animum, ut aper latratibus: placaris, ut displas, cui sol incanduit à cancro. Tibi consulis, ut spreta Medea. Tibi

Y